

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 6376
Tarih: 14.04.2020

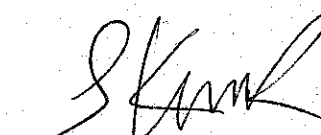
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Koronavirüs Salgınına Karşı Acil Durum Önlemleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

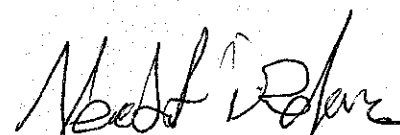
Gereğini saygılarımla arz ederim.

Garo PAYLAN

HDP Diyarbakır Milletvekili

Erol KATIRCIOĞLU

HDP İstanbul Milletvekili

Necdet İPEKYÜZ

HDP Batman Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler - Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji - Tarım, Orman ve Köylere
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih :	15 Nisan 2020
	Esas No: 2/2813

T.C. MİLLÎ KAYITLAR ve KAHARLAR BŞK. LİGİ	
14 Nisan 2020	
Namı	644607

T.C. MİLLÎ KAYITLAR ve KAHARLAR BŞK. LİGİ	
14 Nisan 2020	
Namı	644607

GENEL GEREKÇE

Çin'in Vuhan kentinde ortaya çıkan Koronavirüs (COVID-19) hızla tüm dünyaya yayılmıştır. Kısa süre içerisinde yayılan virüs milyonlarca insana bulaşmış, yüz binin üzerinde insanın yaşamını yitirmesine neden olmuştur. İnsan ölümlerinin yanı sıra Koronavirüs ile birlikte her ülkede ekonomik aktivite büyük yara almıştır. Bilimsel çalışmalar Koronavirüs salgınının belirsiz bir süre daha yayılmaya devam edeceğini ve insani yıkımın yanı sıra iktisadi yıkımları da beraberinde getireceğini göstermektedir. Dünya ekonomisinde resesyon beklentilerinin yüksek olduğu, gelir dağılımındaki adaletsizliğin tarihteki en yüksek seviyelere çıktığı, işsizlik ve yoksulluğun da benzer şekilde seyrettiği bir dönemde salgına dönüşen Koronavirüs ile birlikte mevcut göstergelerin daha fazla kötüleşeceği ortadadır. Nitekim dünya ekonomisindeki genel görünümünden daha negatif görünüme sahip olan Türkiye ekonomisinin de salgınla birlikte daha fazla hasar alacağı açıktır.

Bu duruma karşı Türkiye ekonomisinin ayakta tutmanın tek yolu, dar gelirliyi, işsizi, işçiyi, işi ve iş yerini güvenceye almaktır.

Türkiye halklarının ve ekonomisinin ihtiyacı olan şey, kalıcı ve geçici tedbirleri birlikte düşünmek, salgın öncesi beliren negatif görünümleri de pozitif çevirecek şekilde yeni bir ekonomi mimarisi inşa etmektir. Dolayısıyla iktidarın, krizi kendisi ve yandaşları için fırsata çevirme arayışı yerine; krizi, Yeni Ekonomik Yaşam ile karşılamak bugün temel ve acil ihtiyaçtır.

Yeni Ekonomik Yaşam; toplumumuzda farklı gelir düzeylerinde insanlarımızın olduğu bilinciyle, salgına karşı alınacak önlemlerde güçsüz kesimleri daha çok dikkate alarak, geliri, rantı ve mali kaynakları hakça dağıtmak amacıyla hareket etmek demektir.

Yeni Ekonomik Yaşam'ın hayat bulması için salgın döneminde alınması gereken geçici ve kalıcı tedbirlerden oluşan kanun teklifimiz şu düzenlemeleri öngörmektedir:

- 2020 yılı boyunca işten çıkarmalar yasaklanmaktadır.
- 30 Haziran 2020 tarihine kadar, temel ihtiyaçlar dışındaki sektörlerdeki faaliyetler durdurulmakta, işçiler ücretli izne çıkarılmakta, işçiler üzerinden alınan tüm vergiler devlet bütçesinden karşılanmaktadır. Bu tedbirin yıl sonuna kadar uzatılması yetkisi Cumhurbaşkanlığına verilmektedir.

- Kalıcı düzenleme olarak, merkezi yönetim bütçesinden işsizlere ve 2.500 TL'nin altında geliri olanlara, herhangi bir şart aranmaksızın, güncel açlık sınırını tamamlayacak şekilde doğrudan gelir desteği sağlanmaktadır.
- Kalıcı düzenleme olarak günlük, ev eksenli çalışan, yalnız yaşayan ve çocuklarına bakmak zorunda olan alt gelir grubundaki kadınlara, her ay 2.500 TL doğrudan gelir desteği sağlanmaktadır.
- Ülkemizde yaşayan mülteci ve göçmenlere, 30 Eylül 2020 tarihine kadar, her ay 2.500 TL gelir desteği sağlanmaktadır. Sürenin yıl sonuna kadar uzatılması yetkisi Cumhurbaşkanlığına verilmektedir.
- Kalıcı bir düzenleme olarak, en düşük emekli maaşı 2,500 TL olarak belirlenmektedir.
- Çiftçi borçları ertelenmekte, çiftçi desteklerinin ilgili yasanın emrettiği GSYH'nin yüzde biri oranında olmak üzere derhal ödenmesi düzenlenmektedir.
- Faaliyeti durdurulan tüm esnaflara salgın süresince 2.500 TL doğrudan gelir desteği sağlanmaktadır.
- Gerçek ve tüzel kişilerin bankalara olan kredi kartı, ihtiyaç kredisi ve diğer tüm kredi borçları faizsiz şekilde 30 Haziran 2020 tarihine kadar ertelenmektedir. Ertelenmenin yıl sonuna kadar uzatılma yetkisi Cumhurbaşkanlığına verilmektedir.
- Tüm kira ödemeleri 30 Eylül 2020 tarihine kadar dondurulmakta, yıl sonuna kadar uzatma yetkisi Cumhurbaşkanlığına verilmektedir. Yalnızca kira geliri ile geçinenlere Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 2.500 TL doğrudan gelir desteği sağlanmaktadır.
- Kalıcı bir düzenleme olarak, elektrik, su, doğalgaz, telefon ve internet gibi temel ihtiyaçlar tek hane için ihtiyaç sınırına kadar ücretsiz hale getirilmektedir.
- Kalıcı bir düzenleme olarak, asgari ücret vergiden muaf hale getirilmektedir.
- Tüm KYK borçları silinmektedir.
- Özel sağlık kuruluşları kamulaştırılmaktadır.

Acil durum önlemlerini tamamlayacak şekilde gerçekleştirilen kalıcı düzenlemeler, salgına karşı güçlü bir korumanın yanı sıra salgın sonrası adil bir ekonomi için ilk adımlar olarak devreye konmaktadır.

**KORONAVİRÜS SALGININA KARŞI ACIL DURUM ÖNLEMLERİ İLE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 – (1) 31.12.2020 tarihine kadar işten çıkarmalar yasaklanmıştır.

(2) İşten çıkarma yapan işletmeye, işçi başına asgari ücretin on katı ceza kesilir.

MADDE 2 – (1) Temel ihtiyaçlar dışındaki sektörlerde faaliyetler 30.06.2020 tarihine kadar durdurulmuştur.

(2) Faaliyeti durdurulan sektörlerdeki işçiler ücretli izne çıkarılır.

(3) Ücretli izne çıkarılan işçilerin SGK primleri ve işçilerden alınan tüm vergiler, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karşılanır.

(4) Temel ihtiyaçların olduğu sektörler, ilgili sendikalar ve kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütleri ile Sağlık Bakanlığı ile Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı eşit temsille katıldığı komisyon tarafından belirlenir.

MADDE 3 – (1) Tüm işsizlere ve net geliri 2.500 TL'nin altında olanlara, şart aranmaksızın, her ay güncel açlık sınırını tamamlayacak şekilde doğrudan temel gelir desteği sağlanır.

(2) Temel gelir desteği, 1 Nisan 2020 tarihi başlangıç sayılarak 2.500 TL olarak, her ay ödenir. Her yıl, Ocak ve Haziran aylarında güncellenir.

MADDE 4 – Ev eksenli çalışan, yalnız yaşayan ve çocuklarına bakmak zorunda olan kadınlara, her ay, 2.500 TL doğrudan temel gelir desteği sağlanır.

MADDE 5 – Türkiye Cumhuriyeti'nde geçici ikamet izni bulunan mülteci ve göçmen ailelere, her ayın ilk günü 2.500 TL gelir desteği sağlanır.

MADDE 6 – Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla en düşük emekli maaşı 2.500 TL yapılmıştır.

MADDE 7 – (1) Çiftçilerin kamu ve özel kuruluşlara yönelik borçlarının ödemeleri faiz işletilmeksizin 31.12.2020 tarihine kadar durdurulmuştur.

(2) GSYH'nin yüzde 1 oranındaki çiftçi destekleri, her yılın Nisan ayının ilk gününde ödenir.

MADDE 8 – Faaliyeti durdurulan esnaflara 1 Nisan 2020 tarihi başlangıç sayılarak, her ay 2.500TL doğrudan gelir desteği sağlanır.

MADDE 9 – (1) Gerçek ve tüzel kişilerin bankalara olan kredi kartı, ihtiyaç kredisi ve diğer tüm kredi borçları faizsiz şekilde 30 Eylül 2020 tarihine kadar ertelenir.

(2) 1 inci fıkrada belirlenen erteleme tarihinin 31.12.2020 tarihine uzatılması yetkisi Cumhurbaşkanına verilmektedir.

MADDE 10 – (1) Gerçek ve tüzel kişilere yapılan kira ödemeleri, 30.09.2020 tarihine kadar durdurulmuştur.

(2) Kira ödemelerinin durdurulma süresinin 31.12.2020 tarihine kadar uzatılmasına Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

(3) Yalnızca kira geliri ile geçinenlere Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 2.500 TL doğrudan gelir desteği yapılır.

(4) 04.02.2011 tarih ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'ndan kaynaklanan tüm kira sözleşmelerinden doğan borç ve yükümlülükler 30.09.2020 tarihine dek durdurulmuştur.”

MADDE 11 – Vatandaşlarımıza, tek hane için aylık; 500 metreküp doğalgaz, 300 kWh elektrik, 15 metreküp su ve 300 GB internet ücretsiz olarak verilir.

MADDE 12 – 103 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 103 üncü maddesinde yer alan vergilendirme dilimlerinden birinci basamak 40.000 TL'ye yükseltilmiştir. Birinci basamağındaki vergi oranı yüzde sıfıra düşürülmüştür.

MADDE 13 – 16.08.1961 tarihli ve 351 Sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununa Geçici Madde 2 eklenmiştir.

“Geçici Madde 2: Koronavirüs salgını nedeniyle Kredi Yurtlar Kurumu'na olan borçlar, faizleri ile birlikte silinmiştir.”

MADDE 14 – (1) Özel Sağlık Kuruluşları kamulaştırılmıştır.

(2) Kamulaştırma maliyeti, 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinden, Sağlık Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığına ayrılan bütçeden karşılanır.

MADDE 15 – Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 16 – Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.